כ"ח טבת התשפ"ג **פרשת "וארא"** בניסת השבת: 16:42 <u>יציאת השבת</u>: 17:42 **חצות היום 1:51 גיליון מס' 937**

חפצים מקודשים ביהדות?

האם היהדות מקדשת חפצים? ישנם חפצים דוממים המשפיעים על האוחז בהם? ננסה לפתוח צוהר כדי להתבונן בסוגיא זו. אצל אומות העולם ובספרות החיצונית ישנן שלל דוגמאות שהדבר הזה קיים, חפצים המכילים כוחות כאלו ואחרים הגורמים לאוחז בהם תופעות על אנושיות. נבחן מה ניתן למצוא במקורותינו ביחס לשאלו זו ואיך אנו תופסים מושגים אלו ביהדות.

ישנו מדרש מעניין בפרקי דרבי אליעזר (פרק מ), ממדרש זה נראה שלמטה משה היו כוחות לא הגיוניים

ַרַבִּי לֵוִי אוֹמֵר, הַמַּשָּה שֶׁנִּבָרָא בֵּין הַשְּׁמַשׁוֹת, נִמְסַר לְאַדַם הַרָאשׁוֹן בְּגַן עֶדָן, וִאַדַם מְסַרוֹ לַחֲנוֹךָ, ... וָהַיָה יָתָרוֹ אֶחָד מֶחַרְשָׁמֵי מִצְרַיִם, וָרַאָה אֶת הַמַּשֶּה וָאֶת הַאוֹתוֹת אֲשֶׁר עַלַיו, וְחַמֵּד אוֹתַם בְּלְבּוֹ, וּלְקָחוֹ וָהַבָּיאוֹ וּנְטַעוֹ בָּתוֹךְ גַּן בֵּיתוֹ שֵׁל יָתָרוֹ. וְרַאָה אֶת הַמַּטֵּה, וְלֹא הַיָּה אָדַם יַכוֹל לְקָרֹב אֶלַיו עוֹד. וּכְשֶׁבַּא משֶׁה לְבֵיתוֹ נִבְנַס לְגַן בֵּיתוֹ שֶׁל יִתְרוֹ, וְרָאָה אֶת הַמַּשֶּה וְקָרָא אֶת הָאוֹתוֹת אֲשֶׁר עָלָיו, וְשָׁלַח יָדוֹ וּלְקָחוֹ. ָוָרָאָה יִתְרוֹ אֶת מֹשֶׁה וְאָמַר זֶה עָתִיד לְגִאֹל אֶת יִשְׂרָאֵל מִמְצְרַיִם, לְפִיכָךְ נָתַן לוֹ אֶת צִפּוֹרָה בִּתּוֹ לְאִשָּׁה.

מדרש זה מייחס כוחות של קודשה וסוג של "מאגיה" למטהו של משה. ניתן לחזק זאת על פי דרשות הר"ן (דרוש ח). הר"ן שואל, הרי ישנן מכות שאין צורך במטה כדי לבצע אותן, ולמרות זאת גם במכות אלו מצווה הקב"ה את משה לקחת את המטה, לשם מה? הר"ן עונה שעצם נוכחות המטה מסייעת בעשיית המכה למרות שאין לו שימוש פעיל במכה.

ישנו סיפור מעניין בירושלמי (נדרים ט א) על משרתו של ר' מאיר. מסופר שהוא מפיק דברי חכמה מפיו, החכמים נפעמו מידיעותיו ושאלו אותו מהיכן הוא יודע דברים אלו, סיפר להם שמטהו של ר' מאיר נמצא אצלו והוא מלמדו דעה. גם בספרות החסידית ניתן לראות אין ספור סיפורים ודוגמאות על השתמשות בחפצי צדיקים, חפצים אלו "אוגרים" בתוכם קדושה שנשארת לאורך זמן גם לאחר מות הצדיק.

לעומת זאת כותב המשך חכמה (יתרו יט יג, כי תשא לב יט) שהקדושה היחידה בעולם הוא קדושה של בורא עולם. כל קדושה במציאות היא אך ורק קדושה שבאה לאחר ציווי ה' על הדבר, אבל אין אפשרות שיהיה חפץ עם קדושה עצמית. הוא מביא כדוגמא את הר סיני שלאחר מתן תורה אין בו קדושה. גם בית המקדש אין לו קדושה עצמית, כל קדושתו נובעת מצווי ה' ועבודת העם בבית המקדש, לאחר שעם ישראל "עברו ברית" בית המקדש כבר אינו קדוש, כשטיטוס נכנס להיכל כבר לא שרתה בו שכינה ולא קדושה.

את רוח דברים אלו ניתן לראות אצל הרב סולוביצייק (דברי השקפה עמ 17)

אין הקדושה תואר על-טבעי שמימי היורד מלמעלה למטה ונתקע באיזה חפץ. אין הדברים מתקדשים מאליהם. אילו היו הדברים מקבלים קדושה אוטומטית, הרי היתה היהדות הופכת לדת מאגית, חס ושלום. הקדושה היא יצירת האדם. האדם מחדש את אופיה ועל ידיו חלה קדושה על העולם החיצוני; הקדושה מביעה עמדה רוחנית של האדם במקומות וזמנים ידועים; מרוכזת היא רק בתגובתו הפסיכית למודעות מיוחדת ....

-המשך

אומר הרב סולובייצ'יק שהקדושה היא לא "מאגית" ח"ו. הקדושה חלה ע"י מעשה האדם. האדם מודע לציווי ה' בדבר, העבר והעתיד מתלכדים לקדושת ההווה. הטבע אטום לקדושה, חסר ממשות של קדושה, הקדושה נמצאת באמת אצל האדם ולא בתוך החפץ. כדי ליצוק תוכן של קדושה צריך את בריאת הקב"ה, ציווי של הבורא ומודעות של האדם לדברים אלו, כך ניצק תוכן של קדושה בעולם. הקדושה אינה נכנסת לאטומים של החפץ, הקדושה נמצאת במודעות האדם לקדושה זו.

אם כן ניתן לראות שתי גישות בהתייחסות לחפצים "מקודשים" לגישה הראשונה נראה שאין בעיה לייחס ליהדות אופנים של "מאגיה" מסוימת אך לגישתם של המשך חכמה והרב סולובייציק גישה זו כמעט והופכת את היהדות לכת עובדי אלילים.

ניתן כמובן עוד להרחיב על הנושא ולחשוב האם יש אפשרות לשלב וליישב את הגישות האלו לדרך אחת. בעז"ה שנזכה לעבוד את ה' באמת ובצורה ישירה.

הרב דוד נהרי - שכונת הדרים.

קהילה יקרה,

מבצע משלוח מנות ה27 של יד משוהם יוצא לדרך.

לצורך עדכון הרשימות וגיבוש הקהילה, נשמח שתיידעו אותנו אם עברתם להתפלל במניין אחר, הצטרפה אליכם משפחה חדשה לקהילה, זוג צעיר, מתפלל/ת יחיד/ה או לחילופין משפחה עברה משוהם.

זהו השבוע האחרון לעדכון הרשימות, תודה לכל מי שכבר עדכן!

> מספר להודעות: (בנרת) 054-9735562

סיום מסכת נדרים

בשעה טובה נקיים בעז"ה, סיום למסכת נדרים. ביום חמישי ד' בשבט תשפ"ג, 26.1, בשעה 20:45.

בבית כנסת "דורות אברהם", בהשתתפות:

הרב אברהם סתיו, יעביר שיעור בנושא:

"הפרדוקס של המפטי דמפטי במסכת נדרים"

הרב דוד סתיו, יעביר שיעור בנושא:

"התרת נדרים, כוחם של חכמים"

הגיליון יוצא בחסות:

צביקה

טכנאי מחשבים

מומחה בעל ניסיון של 20 שנים בתחום!

פתרון תקלות חומרה ותוכנה במחשב, פרמוט והתקנה. הקמת רשתות ביתיות, הגברת טווח וויפי ב50% לפחות.

ייעוץ חינם בקניית מחשב חדש.

שירות Door to Door

מנעולן

החלפת צילינדר לכל סוגי הדלתות+איזון. פריצת דלתות רכבים וכספות.

שרות מהיר!

054-5933248 : צביקה

אל תתנו לזיכרונות שלכם ללכת לאיבוד

השנה נותנים מתנה מיוחדת לעצמכם ולמשפחה, ומוציאים לאור את

סיפור החיים

על ידי מתנדבות יד שרה שוהם, שעברו הכשרה מיוחדת, יגיעו לביתכם, יקשיבו, יקליטו ויערכו

לפרטים: חגית 054-4695636

השירות כרוך בתשלום של 720₪ להשתתפות בעלויות ההוצאה לאור

יסודות מסכת נזיד: "נזירות – איסור, קדושה או מצוה?"

יום רביעי ג' בשבט, 25.1 בשעה 21:45

מלמד: הרב שלמה ליפשיץ, ישיבת הר - עציון.

סדרת השיעורים לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

הורים וחניכים יקרים ה' עמכם!

זמני השבת:

20:30- פעולת חב"ב

וביום השבת:

מפקד חב"ב -15:45

16:00- מפקד חב"א

פעולות משותפות עם שיובלים

מחבים לכם! סגל תשפ"ג ועדי הקומונרית

'סניף עוז שוהם מזמין ילדים בכיתות א'-ג

השבת שבת פתיחת חודש ארגון, מפקד בשעה 16:00 בבית ספר אבני החושן.

:תחנות איסוף

ביה"ס שלהבת- 15:30

הגשר הירוק בשכונת הדרים (לכיוון רח' צורן)- 15:35

גינת הספורט שברחוב קשת- 15:40 גן התמנון- 15:40 הבית הסגול- 15:45

> מחכים לראותכם! המדריכים והקומונריות

שוה 🕉

מלגות לנועו

ע"ש שלמה אמסלם ז"ל

לתלמידות ולתלמידי ז'-י"ב

המלגות הן ע"ס 1500 ש"ח, תמורת 30 שעות התנדבות בקהילה. מועד אחרון להגשת בקשה: 28.1.23 פרטים באתר המועצה www.shoham.muni.il או בסריקת הקוד:

הרישום

החד

בית הכנסת "אהבת ישראל" מזמין את הציבור

לתענית דיבור העולמית של שנת תשפ"ג

ביום שלישי ב' שבט תשפ"ג

24.1.23) למנינם) בשעה 24.1.23

יובילו את יום התענית הרב **רן כלילי** והרב **אוהד משה אביטן**

ארוחת בוקר וארוחת צהרים כל המעוניין להשתתף צריך להודיע ליוסף צרפתי בטל. 054-4732391

לעילוי נשמת שמחה סילוק בת רחל שנפטרה ח' כסלו לעילוי נשמת לוסף סילוק בן עישה שנפטר י"ז תמוז לעילוי נשמת מור אבי פרג'י צרפתי בן רחל שנפטר ג' שבט תש"מ לעילוי נשמת עליז (עזיזה) בת סולטנה שנפטרה י"ז באדר א' לעילוי נשמת מרים תורג'מן בת שמחה שנפטרה י"ד בטבת תשע"ז

מזל טוב!

לצביה ויוני רייף-תגרי לאירוסי הבן עמית עם אביחיל

לשלמה ואסתי הומינר להולדת הנכד בן להדר ושראל

> ליעל ורפי שלו לאירוסי הבת סתו עם יאיר

למוריה טלמור להולדת הנכדה בת לאיתן ותמר

גששוהם

מי שבמהלך השבת זקוק לגוי של שבת בסביבות מרכז ספרא, ניתן להסתייע דרך יוסי מונזון, רח' הזוהר 14, דירה 5. במוצ"ש יותר ממומלץ להעניק לרוז המטפלת הזרה של אימי, 30 ש"ח או יותר, על היענות וטרחתה.

> לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

חידון א' ב' לפרשת וארא / זיוה מונסונגו

ט. השלימו: ..."יָדַעְתִּי כִּי___ תִּירְאוּן מִפְּנֵי ה' אֱלקים.."

ב. צמח ותבלין מועשר בברזל.

ל. איבר מרכזי בגוף. פעם כבד

מ. כינוי משותף. בפרשנו: לארץ ישראל. בפרשת 'וזאת הברכה'

נ. מבניו של אהרון הכהן.

ח. מערי הקדש.

י. אשת עמרם.

צורתו כגריס.

פעם חזק.

לתורה.

- א. אחות נחשון ואשת אהרון.
  - ב. ממכות מצרים בה פרעה מודה: 'ה' הצדיק ואני ועמי הרשעים'.
  - ג. חלק מוארך בצמח שממנו יוצאים העלים.
- ד. המכה בה מפליא ה' בין מקנה ישראל למקנה מצרים.
  - ה. אחת מלשונות הגאולה.
    - ו. נטה ידו לפי הכתוב.
      - ז. מבני יצהר.

- ס. מבני עוזיאל.
- ע. אטום עפ"י רש"י.
  - פ. הבדלה.
- צ. גם כשסרה המכה מכולם, ביאור היא נשארה.
- ק. שלושת בניו מתחילים באות א'.
- ר. חֲנוֹךְ וּפַלוּא חֶצְרוֹ וְכַרְמִי היו בניו.
  - ש. משבעת המינים בפרשה.
- ת. במופת הראשון המטה נהפך
  - ל..